

[Finansministeren.]

politik, som 5 partier enedes om under tingets septembersamling. Hovedpunktet i dette forlig var at fastlægge en langsigtet økonomisk politik, der kunne bringe os igennem den dybtgående krise i produktion og beskæftigelse, som vi står over for — ikke blot herhjemme, men i alle de vestlige industrilande. Der var enighed om, at vi i første omgang måtte sætte ind med kraftige konjunkturstimulerende indgreb for i hvert fald at skære toppen af arbejdsløsheden i denne vinter. Den næste fase, som, efter hvad vi har forudset, stort set må dække finansåret 1976-77, er præget af en videreførelse af de foranstaltninger til fremme af beskæftigelse og investering, som vi har iværksat i år. Samtidig har der været enighed om, at når konjunkturerne bedres, skal vi være klar til at bremse op, således at vi kan bevare en genvunden økonomisk stabilitet. Et bidrag hertil vil være, at vi, blandt andet igennem de aftalte besparelser, sikrer en rolig udvikling i den offentlige sektor.

Inden jeg går over til at gennemgå finanslovforslaget, skal jeg kort redegøre for den statsfinansielle situation i indeværende år, således som den tegner sig på grundlag af de senest foretagne skøn.

Regeringen fremlagde den 10. september i år en finansplan, hvori virkningerne af septemberforliget var indarbejdet. For indeværende år blev det skønnet, at statens indtægter ville udgøre 59,7 mia kr., mens nettoudgifterne blev opgjort til 70,3 mia kr.

Underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet var således beregnet til 10,6 mia kr., og ved medregning af afdrag på lån og andre kapitalposter skønnedes kasseunderskuddet at ville udgøre 11,3 mia kr. i indeværende finansår. I dette tal var ikke medtaget den sociale pensionsfonds køb af obligationer på i alt 2,8 mia kr., som bør holdes uden for opgørelsen af kasseunderskuddet.

Ved udarbejdelsen af denne finansplan blev det forudsat, at arbejdsløsheden i indeværende finansår ville blive gennemsnitligt 8½ pct. De seneste oplysninger tyder imidlertid på, at den internationale lavkonjunktur har gjort sig endnu kraftigere gældende end forudset i september, hvilket også har sat sit præg på den danske udvikling, og regeringen skønner nu, at den gennemsnit-

lige ledighed i indeværende finansår vil komme til at ligge på omkring 10 pct. Uden de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger ville arbejdsløsheden komme et par procent højere op.

Dette har naturligvis konsekvenser for skønnet over den statsfinansielle udvikling. En større ledighed end hidtil forudsat i beregningerne betyder færre indtægter og større udgifter.

Et andet forhold, der har ført til ændringer i skønnet fra 10. september, er den aftale, som regeringen og de kommunale organisationer indgik den 17. september med henblik på at fastholde niveauet for den kommunale beskatning i det kommende år.

For finansåret 1975-76 indebærer aftalen, at datoen for en række refusionsbetalinger til kommunerne på det sociale område rykkes frem fra den 1. i måneden til omkring den 25. i den forudgående måned. Resultatet af denne forskydning af udbetalingerne med nogle få dage er, at et beløb på ca. 1,7 mia kr., der ellers først ville komme til udbetaling til april 1976 og dermed i finansåret 1976-77, nu skal udbetales i marts 1976 og derfor figurerer på budgettet for indeværende finansår. Denne omlægning af betalingsterminerne får kun konsekvenser for udgiftsniveauet i indeværende finansår, men har betydet en styrkelse af kommunernes likviditet. Sigtet med denne omlægning og de andre dele af aftalen var at opnå, at de kommunale skatteudskrivningsprocenter i det kommende år ikke blev forhøjet med mere, end den automatiske forhøjelse af personfradraget betinger. Regeringen har med tilfredshed konstateret, at dette mål er nået for kommunernes vedkommende, om end amtskommunernes udskrivningsprocenter, som forudset, viser beskedne forhøjelser.

Den ændrede forudsætning om ledigheden og aftalen med kommunerne er hovedforklaringerne på de ændringer i skønnet over den statsfinansielle situation, som vi har foretaget.

For indtægternes vedkommende er det samlede beløb dog stort set uændret i forhold til septemberskønnet, idet indtægterne fortsat anslås til 59,7 mia kr. Dette tal dækker imidlertid over modgående bevægelser, idet den ændrede ledighedsforudsætning indebærer en nedsættelse af kildeskatten og